

Kommunitetets Midler til saadanne Formaal som til Anskaffelse af en Kikkert paa Observatoriet 49,400 Kr., til Ingolf-ekspeditionen 150,000 Kr., til Finsens Lysinstitut 20,000 Kr. og saa fremdeles. Det er jo Statens Midler, men det er jo ikke direkte Statskassens Midler, der her er Tale om, det er jo et særligt Fond. Det, der nu her foreslaas, er, at der af Kommunitetets Midler ydes 30,000 Kr. til Hjælp ved den første Indretning af et Kollegium ude paa Frederiksberg. En Præsteenke har testamenteret sin iboende Gaard derude til et saadant Kollegium og desuden testamenteret 100,000 Kr. til Underhold for 10 studerende derude og til en Professorbolig der. Endelig har hun testamenteret 20,000 Kr. til Bygningens Indrettelse, men hun har nok ikke, synes det at fremgaa af Testamentet og Forholdet i det hele taget, haft Øje for, hvad det egentlig kunde koste at indrette denne Gaard. Den var noget forfalden og Haven lige saa. Der findes nogle mærkelige Bestemmelser i Testamentet om, at Haven skal anvendes paa den Maade, at de studerende skulle have den fornødne Frugt forlods deraf. Nu antager jeg for Resten, at der, hvis de studerende skulle have den fornødne Frugt, alt det, de ville have, forlods af Haven, ikke bliver meget tilbage til Gartneren, der, som hun siger, skulde leve af Resten. Det viser sig nu, at Haven ligger hen paa den Maade, at der gror Rug, Græs og alt muligt i den, saa den egner sig ikke rigtig til Have i Øjeblikket. Hvis derfor Kollegiet skulde træde i Kraft med de Midler, der ere derude nu, vilde det ikke kunne ske i alt Fald i 7—8 Aar, indtil man fik sparet Penge op dertil af Kapitalen. Da der nu af Kommunitetets Midler i flere Aar har været givet Tilskud i særlige Øjemed, som det ikke oprindeligt var henlagt til, menes der, at der kunde være Grund til af Kommunitetets Midler ved denne Lejlighed at give et Tilskud til Indretningen af Kollegiet for studerende derude paa Frederiksberg, saa at Bygningen snarest kunde blive istandsat og Sagen komme i Orden. Jeg skal gøre opmærksom paa, at de Studenter, der have forlods Adgang til at blive optagne i Kollegiet, skulle være fra de Sogne, hvor vedkommende Præst har været ansat, nemlig fra 5 forskellige Menigheder her i Landet. Det er: 1) Vejerslev, Aidt og Torsø i Aarhus Stift, 2) Sevel i Ginding Herred, Ribe Stift, 3) Nørre Felding og Tvis sammesteds, 4) Laastrup og Skals med den dertil hørende Del af Nørre Rind

i Viborg Stift og 5) Sørslev i Fyns Stift. De studerende skulle være Sønner af Gaardmænd, Boelsmænd og bosiddende Husmænd, „der have nydt Undervisning i Sogdenes rette; af Regeringen fastsatte og indrettede Almueskoler og være anbefalede af vedkommende Præst“. Hvis ingen i de nævnte Menigheder melde sig til Besættelsen af de ledige Pladser, kunne ogsaa andre komme i Betragtning; for det første kunne saa Descendenter af Sognepræsten i Vejerslev, Aidt og Torsø, H. H. Hassager, komme i Betragtning samt Sognepræsten til Sevel Menighed, Rasmus Hørning, men derefter kunne saa for øvrigt fattige Studenter komme med — ja, jeg skal selvfølgelig ikke give mig til at oplæse videre af Testamentet, hvad der vilde blive alt for vidtløftigt, men jeg skal gøre opmærksom paa, at Stillingen er den, at man nu beder om Tilskud af Kommunitetets Midler — disse Midler, som oprindeligt bleve henlagte til fattige Studenter Underhold, men af hvilke vi nu i flere Aar have taget særlige Tilskud til mange andre Ting, som være det oprindelige Formaal uvedkommende. Jeg synes dog, at det vilde være noget haardt ved denne Lejlighed, om man fra Rigsdagens Side vilde nægte en saadan Bevilling af Kommunitetets Midler. Man siger nok, vi have alt for mange Studenter, og det indrømmer jeg, vi have alt for mange og ogsaa for mange fattige Studenter, men jeg er overbevist om, at enten man nægter Tilskuddet eller giver det, har man akkurat lige mange Studenter. Vi indskrænke jo ikke Studenternes Antal, thi Latinskolerne virke lige stærkt, Tilgangen bliver akkurat lige stor, men man vil naa ved dette Tilskud at lindre Nøden for 10 fattige studerende, og det vil være i god Overensstemmelse med, hvad Folketinget tidligere har gjort.

Ja, de øvrige Ændringsforslag har jeg ingen Grund til nærmere at omtale, hverken de, der ere stillede under Sorø Akademi eller det lærde Skolevæsen; de findes fuldt ud begrundede i de Bilag, der medfølge Ændringsforslagslisten. Jeg skal med denne Omtale, der jo ikke har været saa ganske kort — men til min Undskyldning tjener, at der er en lang Række Ændringsforslag — anbefale Tinget de stillede Ændringsforslag. Med de Undtagelser, jeg har nævnt, kan jeg anbefale Tinget at følge Indstillingerne fra Udvalget og dets Flertal.

H. Holm: Med Hensyn til de allerfleste af de Ændringsforslag, der foreligge her, og som jo ere tiltraadte af Flertallet,